

LBRIS

We know
books

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

EDUCAȚIE MUZICALĂ

Sofica Matei

manual pentru clasa a III-a

2005

Cuprins

Prefață	3
Deșteaptă-te, române!	4
Rugăciunea școlarului	5
Cântarea vocală	6
Deprinderi specifice de cânt	10
Elemente de limbaj muzical	12
Sunetul muzical	13
Ritmul muzical	14
Durata de un timp (pătrimea)	18
Pauza de un timp (de pătrime)	19
Durata de o jumătate de timp (optimea)	20
Combinății ritmice cu durate de un timp (pătrimi) și jumătăți de timp (optimi)	22
Durata de doi timpi (doimea)	24
Combinății ritmice cu duratele învățate	25
Măsurile. Accentul	28
Măsura de doi timpi (două pătrimi)	29
Evaluare	31
Înălțimea sunetului muzical	32
Melodia	33
*Cântarea instrumentală	36
Portativul și cheia SOL (Recapitulare)	38
*Sunetul și nota SOL	39
*Sunetul și nota MI	40
*Sunetul și nota LA	41
*Sunetul și nota DO ₁	42
*Sunetul și nota DO ₂	43
*Recapitularea înălțimii notelor muzicale învățate	44
Structura melodiei	47
Refrenul	48
Semnele de repetiție	49
Timbrul muzical vocal	51
Timbrul instrumental	52
Genuri muzicale	53
Elemente de interpretare	55
Nuanțele	55
Tempoul	56
Cântarea alternativă	57
Cântarea cu ison	59
Cântarea cu acompaniament armonic	60
Caracterul melodiei și conținutul tematic	61
Evaluare	63

Deșteaptă-te, române!

Versuri: Andrei Mureșanu

Muzica: după Anton Pann

mf

1. Deș - teap - tă - te ro - mâ - ne, din som - nul cel de
moar - te în ca - re te - a - dâ - n - ci - ră bar - ba - rii de ti -
f
rani, — bar - ba - rii — de ti - rani! A - cum ori ni - cio -
da - tă cro - ieș - te - ți al - tă soar - tă, La ca - re - să se - n - chi - ne și
cru - zii tăi duș - mani, — și cru - zii — tăi duș - mani. A - mani.

2. Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâini mai curge un sânge de roman
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume,
Triumfător în lupte, un nume de Traian.
3. Priviți mărețe umbre: Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți.
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate, ori moarte“ strigă toți.
4. Preoți cu crucea-n frunte! Căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiu nost' pământ.

- Audiați Imnul de Stat **Deșteaptă-te, române!**
- Învățați corect Imnul de Stat al României!

Rugăciunea școlarului

Muzică și versuri: Sofica Matei

1. Cu gând cu - rat, O, Doam - ne, La Ti - ne mă în - chin, Că
2. Pri - meș - te - mi ru - gă - ciu - nea, Șco - lar cin - stit să fiu, Să - n -

ești în - țe - lep - ciu - nea Ce lu - mi - nea - ză lin. Lu - mi - nă din lu -
văț cu sâr - gu - in - ță Și te - me - le să scriu. Sub ra - za Ta Prea -

mini_ La școa - lă eu pri - mesc Iar căr - ți - le bo - ga - te Cu
Sfân - tă Pe das - căli să - i res - pect, Voi fa - ce fap - te bu - ne Ca

CODA

dra - gos - te ci - tesc. Ori - un - de eu voi mer - ge Și
să de - vin per - fect.

tot ce am să fac A - ju - tă - mă, Prea Sfin - te, Ca să Îți fiu pe plac.

1. Cu gând curat O, Doamne,
La tine mă închin,
Că ești înțelepciunea
Ce luminează lin.
Lumină din lumini
La școală eu primesc,
Iar cărțile bogate
Cu dragoste citesc.

2. Primește-mi rugăciunea,
Școlar cinstit să fiu,
Să-nvăț cu sârguință
Și temele să scriu.
Sub raza Ta Preasfântă
Pe dascăli să-i respect,
Voi face fapte bune
Ca să devin perfect.

Coda: Oriunde eu voi merge
Și tot ce am să fac
Ajută-mă Prea Sfinte,
Ca să îți fiu pe plac.

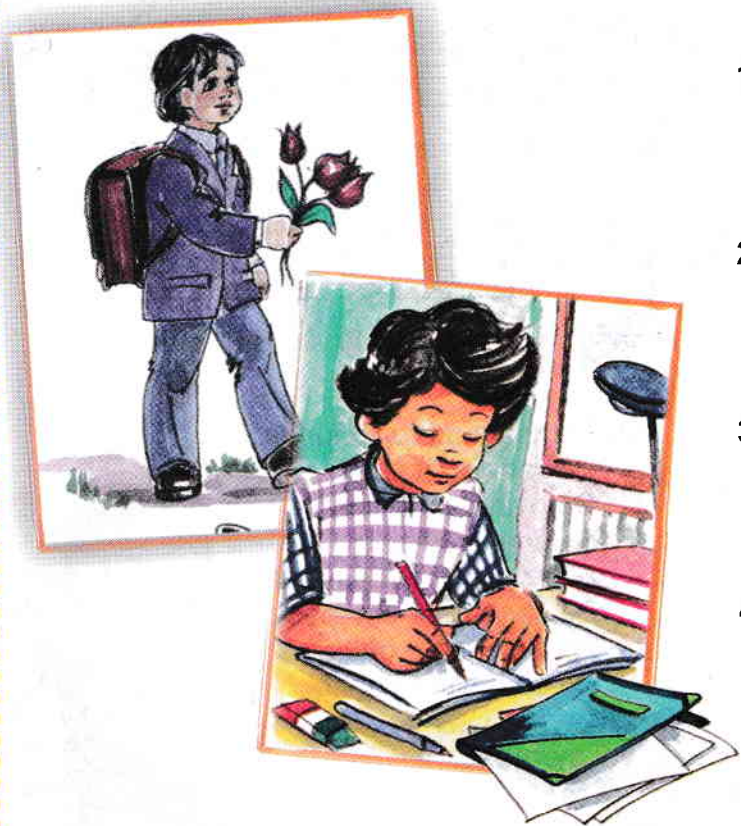
- Memorați cântecul **Rugăciunea școlarului**.
- Intonați-l în cor.

Școlarul vesel (după auz)

Muzică și versuri: Sofica Matei

Voi

1. Sunt șco - lar, - sunt șco - lar, - Port în spa-te un ghioz - dan, -
Cu tot ce e ne - ce - sar: - Pent - tru un vred - nic șco - lar -

1. Sunt școlar, sunt școlar,
Port în spate un ghiozdan,
Cu tot ce e necesar
Pentru un vrednic școlar:
2. Penar, gumă și stilou
Am culori și un pix nou,
Am și-o trusă sanitară
Și caiete pentru școală.
3. Sunt școlar, sunt școlar,
Merg frumos pe trotuar,
Duc în mână și o floare
Pentru doamna-nvățătoare.
4. Voi învăța foarte bine
Ca să fiu mândru de mine,
Și-am să fiu disciplinat,
Ca să fiu și premiant.

- Recitați versurile cântecului **Școlarul vesel** cu o pronunție clară.
- Care este mesajul versurilor?
- Intonați cântecul în cor și solo*. Care a fost cel mai bun solist?

În clasă (după auz)

Alexandru Voevidca

Moderato

grupa I de elevi

1. Când în - vă - ță - to - rul vi - ne, Dragi șco - la - ri - lor,
2. El ne - n - va - ță lu - cruri bu - ne, Dragi șco - la - ri - lor,

grupa a II-a de elevi

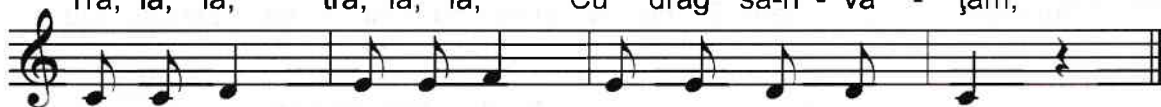

Noi să stăm cum se cu - vi - ne, Dragi șco - la - ri - lor.
Deci, s - as - cul - tăm ce ne spu - ne, Dragi șco - la - ri - lor.

toți elevii bătând din palme

Tra, la, la, tra, la, la, Toți fru - mos să stăm,
Tra, la, la, tra, la, la, Cu drag să - n - vă - țăm,

Tra, la, la, tra, la, la, Și să - l as - cul - tăm.
Tra, la, la, tra, la, la, Și să - l as - cul - tăm.

- Intonați cântecul **În clasă**, respectând indicațiile de interpretare.
- Observați ilustrația. Discutați împreună conținutul acesteia.
- Audiați melodii interpretate de coruri de copii.

Costică și Teia (după auz)

Muzică și versuri: Sofica Matei

1. Sunt Cos - ti - că pi - a - nis - tul, Mi se spu - ne și ar -

tis - tul, La spec - ta - co - le și - n cla - să Cânt și cu vo - ce fru - moa - să.

CODA

toți elevii

4. Vom în - vă - ța an de an Tot lim - ba - jul mu - zi - cal, A - u -

di - em și cân - tăm Și ne a - com - pa - ni - em. Da Da Da

1. Sunt Costică pianistul,
Mi se spune și artistul:
La spectacole și-n clasă,
Cânt cu o voce frumoasă.

2. Iar eu sunt micuța Teia
Ca și voi, în clasa-treia.
Voi cânta o viață-ntreagă,
Muzica îmi este dragă.

3. Melodiile din carte
Le cântăm cu voi pe toate,
La spectacolul din școală
Le cântăm expresiv iară.

Coda

4. Vom învăța an de an
Tot limbajul muzical.
Ne jucăm și iar cântăm,
Și ne acompaniem.

- Memorați cântecul **Costică și Teia**.
- Cântați, jucând, pe rând, rolul personajelor din cântec. Pe tot parcursul manualului puneți întrebări în locul acestor personaje.

Dacă vrei să cânti corțet

(după auz)

Muzică și versuri: Sofica Matei

1. Da-că vrei să cânti co-rect, Spa-te - le să-ți fi - e drept,
2. Iar so - list de vrei să fii, Vo - ca - li - ze să faci mii,

Să res - piri cât mai u - șor Fă - ră șu - ie - rat so - nor.
Rit - mul bi - ne să-l tac - tezi, Ex - pre - siv să-l in - to - nezi.

Bu - ze - le să ro - tun - jești Când cu - vin - te - le ros - tești.
Să cânti din tot su - fle - tul Cum es - te scris cân - te - cul.

Fii a - tent la di - ri - jor Și-ai să cânti fru - mos în cor.
Ve - sel cân - tă și co-rect, S-a - jungi ma - re in - ter-pret.

1. Dacă vrei să cânti corect,
Spatele să-ți fie drept,
Să respiri cât mai ușor,
Fără șuierat sonor.
Buzele să rotunjești
Când cuvintele rostești.
Fii atent la dirijor
Și-ai să cânti frumos în cor*.

2. Iar solist de vrei să fii,
Vocalize să faci mii,
Ritmul bine să-l tacezi,
Expresiv să intonezi.
Să cânti din tot sufletul
Cum este scris cântecul.
Vesel cântă și corect,
S-ajungi mare interpret.

- Învățați cântecul **Dacă vrei să cânti corect.**
- Identificați regulile de cânt corect și frumos, cuprinse în versurile cântecului.
- Priviți ilustrația. Discutați despre poziția corectă a copiilor în timpul cântului.

* cor – grupuri mai mari sau mai mici de interpreți